

FILOSOFICKÝ SEMINÁŘ (jednoletý pro 4. ročník)

2024 - 2025

Vyučující: Mgr. et Mgr. Jan Pšenička

Zaměření semináře:

O filosofii existují dvě převládající, ale mylné představy. Podle první z nich je filosofie něco tak nesmírně složitého, že „běžný smrtelník“ do toho nemá možnost ani nahlédnout, natož to pochopit. Podle druhé je pak filosofie něco jako „světový názor“, který je vlastní všem a je plně subjektivní záležitostí. My si v semináři ukážeme, že filosofie se **bytostně týká každého z nás, že její podstata spočívá v kladení specifických otázek. Seminář je primárně určen pro ty, kteří se zajímají o níže uvedená témata, nebojí se PŘEMYŠLET JINAK a „jít na kořen věci“.** Také pro všechny ty, kteří si chtějí uvědomit HLUBŠÍ SOUVISLOSTI všech oborů nebo se chtějí přímo ve svém VŠ studiu věnovat filosofii či souvisejícím oborům (RELIGIONISTIKA, HISTORIE, LOGIKA, ALE I PŘÍRODNÍ VĚDY). Je také doporučen potenciálním maturantům ze ZSV (doplňuje a rozšiřuje cca 1/3 maturitních okruhů).

Možné otázky k zamyšlení, diskusi:

- Odkud se vzal vesmír?
- Kde se vzalo vědomí a mysl?
- Je možná morálka bez Boha a náboženství?
- Může počítač (stroj) myslet?
- Je spravedlivé, pokud jen malé procento lidí vlastní většinu světového bohatství?
- Jaké jsou filosofické souvislosti současné environmentální krize?...

Osnova probíraných tematických celků:

1. Vybraná témata a problémy ontologie (nauky o bytí).
2. Vybraná témata a problémy teorie poznání.
3. Vybraná témata a problémy etiky (normativní i praktické).
4. Vybraná témata a problémy filosofie umění (estetiky); politické filosofie; ekologické filosofie a dalších disciplín dle zájmu studentů a možností vyučujícího.

Hodnocení práce v semináři:

1. Možnost vypracování seminární práce (témata zadá vyučující na začátku školního roku; je možné přijít i s vlastním tématem práce, nutná konzultace předem!).
2. „Aktuality“ (každý účastník prezentuje nejméně 1 „aktualitu“, ta může mít podobu referátu o přečtené knize, článku, zhlédnutém pořadu, debatě, příp. po dohodě s vyučujícím i jinou). Průběžné testy (1-2 za 1. pol.; ve 2. pol. dle čas. možností).
3. Diskuse s odborníkem.
4. Exkurze do vybraného akademického pracoviště (např. Filosofický ústav AV).

